

Studia Pedagogiczne

Problemy społeczne,
edukacyjne i artystyczne

TOM 32

Wydawnictwo
Uniwersytetu Jana Kochanowskiego
Kielce

2018

RADA NAUKOWA / EDITORIAL BOARD

Jean Baratgin (Francja), Małgorzata Bielecka (UJK), Amy Cutter-Mackenzie (Australia), Wanda Drózka (UJK), Wiesław Jamrożek (UAM), Marek Konopczyński (Pedagogium), Sławomir Koziej (UJK), Dariusz Kubinowski (USz), Deniz Kurtoğlu Eken (Turcja), Stefan M. Kwiatkowski (APS), Wiesław Łuczaj (UJK), Bożena Matyjas (UJK), Jerzy Mądravski (UJK), Jerzy Prokop (Czechy), Andrzej Radziewicz-Winnicki (UZ), Alina Rynio (KUL), Barbara Smolińska-Theiss (APS), Adriana Wiegerová (Słowacja)

KOLEGIUM REDAKCYJNE / EDITORIAL COMMITTEE

Redaktor naczelny: Bożena Matyjas – bozena.matyjas@ujk.edu.pl
Zastępca redaktora naczelnego: Paulina Forma – paulina.forma@ujk.edu.pl
Sekretarz redakcji: Anna Kanabrocka – stped@ujk.edu.pl
Zastępca sekretarza: Dorota Beltkiewicz – stped@ujk.edu.pl
Koordynator POLINDEX: Anna Wileczek – anna.wileczek@ujk.edu.pl

REDAKTORZY TEMATYCZNI / THEMATIC EDITORS

Małgorzata Bielecka, sztuki piękne – m.bielecka@interia.pl
Wanda Drózka, pedagogika – wanda.drozka@ujk.edu.pl
Halina Król, pedagogika – krolhalina@poczta.fm
Jerzy Mądravski, muzyka – jerzy.madrawski@ujk.edu.pl
Ewa Parkita, muzyka – ewa.parkita@ujk.edu.pl
Anna Stawecka, psychologia – anna.stawecka@wp.pl
Urszula Ślusarczyk, sztuki piękne – urszula.slusarczyk@ujk.kielce.pl
Małgorzata Stawiak-Ososińska, historia myśli pedagogicznej – malgorzata.stawiak-ososinska@ujk.edu.pl
Małgorzata Wolska-Długosz, pedagogika – mwolskadlugosz@ujk.edu.pl

REDAKTORZY JĘZYKOWI / LANGUAGE EDITORS

Agnieszka Szplit, język angielski – agnieszka.szplit@gmail.com
Paul Siayor, język angielski – paulsiayor@onet.eu
Anna Wileczek, język polski – anna.wileczek@ujk.edu.pl

REDAKTOR STATYSTYCZNY / STATISTIC EDITOR

Anna Kanabrocka – stped@ujk.edu.pl

RECENZENCI / REVIEWERS

Dorota Beltkiewicz (Akademia Ignatianum w Krakowie), Darya Filatova (Politechnika Świętokrzyska w Kielcach), Alicja Giermakowska (Uniwersytet Jana Kochanowskiego w Kielcach), Teresa Giza (Wsztechnica Świętokrzyska w Kielcach), Bożena Matyjas (Uniwersytet Jana Kochanowskiego w Kielcach), Charles El-Nouty (LAGA Paris 13, France), Katarzyna Palka (Wsztechnica Świętokrzyska w Kielcach), Ewa Parkita (Uniwersytet Jana Kochanowskiego w Kielcach), Mirosława Wawrzak-Chodaczek (Uniwersytet Wrocławski), Anna Winiarczyk (Uniwersytet Jana Kochanowskiego w Kielcach)

Adres redakcji / Editorial Correspondence

25-029 Kielce, ul. Krakowska 11
tel.: 48 41 349 67 25; fax: 48 41 349 67 26
e-mail: studia.pedagogiczne@ujk.pl, paulina.forma@ujk.edu.pl

Opracowanie redakcyjne – Krystyna Iwanowska-Bieniek

Projekt okładki – Marzena Buksińska

Formatowanie komputerowe – Marzena Buksińska

„Studia Pedagogiczne. Problemy społeczne, edukacyjne i artystyczne” są kontynuacją „Kieleckich Studiów Psychologicznych” (1986), „Kieleckich Studiów Pedagogicznych i Psychologicznych” (1989), „Studiów Pedagogicznych Akademii Świętokrzyskiej” (2003), „Studiów Pedagogicznych Uniwersytetu Humanistyczno-Przyrodniczego Jana Kochanowskiego” (2008)

Copyright © by Wydawnictwo Uniwersytetu Jana Kochanowskiego, Kielce 2018

Czasopismo indeksowane w BazHum, Index Copernicus

SPIS TREŚCI

ARTYKUŁY I ROZPRAWY

BOŻENA CHROSTOWSKA, Potencjał grup samopomocowych w radzeniu sobie ze stygmatyzacją przeniesioną wśród rodziców dzieci z niepełnosprawnością	13
JUSTYNA DOBROŁOWICZ, Rodzicielstwo i rodzina w neoliberalnej rzeczywistości	29
BEATA GÓRNICKA, Samodzielność i kompetencje jako uwarunkowania niezależności życiowej osób z niepełnosprawnością – wybrane obszary szans i zagrożeń	47
JAKUB PŁOWENS, Analfabetyzm funkcjonalny w odniesieniu do czytania ze zrozumieniem i uczenia się języka obcego	65
MARCIN WARMIŃSKI, Postawy obywatelskie młodzieży jako pochodna edukacji wczesnoszkolnej	79
KINGA TUREK, The help for handicapped children and children at risk of being handicapped – early support of child development	91
ANNA WILECZEK, Obrazy współczesnego rodzicielstwa na stronach parentingowych	105
JOANNA SĄDEL, KINGA TUREK, Rola logopedy, środowiska rodzinnego i przedszkolnego w stymulowaniu rozwoju mowy dziecka	125
DOROTA BEŁTKIEWICZ, Kontrast jako koncept. Opozycje w bajkach dawnych i najnowszych	137

BADANIA I KOMUNIKATY

JOANNA ŁUKASIEWICZ-WIELEBA, Media w życiu zdolnego dziecka w narracjach rodziców	159
KATARZYNA BIAŁOBRZESKA, CEZARY KURKOWSKI, Uczestnictwo seniorów zamieszkujących tereny wiejskie w życiu rodzinnym i społecznym – syndrom znikającej ławeczki	179
SYLWIA GWIAZDOWSKA-STAŃCZAK, Postrzeganie własnej rodziny przez adolescentów	193
ANNA PERKOWSKA-KLEJMAN, Studiowanie za granicą a osądzanie refleksyjne	211

JUBILEUSZ

MAREK KĄTNY, Ważne epizody z życia Wydziału Pedagogicznego	235
ANDRZEJ JOPKIEWICZ, Uniwersytet Jana Kochanowskiego w Kielcach jako ośrodek badań auksologicznych.....	239
ZDZISŁAW RATAJEK, Dobry projekt dla tego regionu. Refleksja w 50. rocznicę utworzenia Wydziału Pedagogicznego i Artystycznego Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach	247
WITOLD DOBROŁOWICZ, Gratulacje i okruchy wspomnień	257
ALINA BIELAWSKA, Utkane ze wspomnień. Upamiętnienie jubileuszu 50-lecia Wydziału Pedagogiczno-Artystycznego Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach	263
MARIA SYNOWIEC-BUGLEWICZ, Wspomnienia wykładowcy psychologii	281
Biopsychospołeczny rozwój człowieka. Przegląd treści publikowanych w ostatniej dekadzie, dokonany z okazji 10-lecia czasopisma „Studia Pedagogiczne. Problemy społeczne, edukacyjne i artystyczne”	285

CONTENTS

ARTICLES & ESSAYS

BOŻENA CHROSTOWSKA, The potential of self-help groups in dealing with courtesy stigma among the parents of children with disabilities	13
JUSTYNA DOBROŁOWICZ, Parity and family in neoliberal reality	29
BEATA GÓRNICKA, Independence and competences as determinants of independent life of people with disability – selected areas of opportunities and threats	47
JAKUB PŁOWENS, Functional illiteracy in reading comprehension with reference to foreign language	65
MARCIN WARMIŃSKI, Citizenship attitudes of youth as derivative of early education results	79
KINGA TUREK, Pomoc dziecku niepełnosprawnemu bądź zagrożonemu niepełnosprawnością – wczesne wspomaganie rozwoju	91
ANNA WILECZEK, Creations of contemporary parenting on parenting websites	105
JOANNA SADEL, KINGA TUREK, The role of a speech therapist, family and kindergarten background in the process of stimulating the development of a child's speech	125
DOROTA BEŁTKIEWICZ, Contrast as a concept. Oppositions in the old fables and the contemporary stories	137

RESEARCHES & STATEMENTS

JOANNA ŁUKASIEWICZ-WIELEBA, Media in the life of a gifted child in narrations of parents	159
KATARZYNA BIAŁOBRZESKA, CEZARY KURKOWSKI, The participation of seniors living in rural areas in family and social life – the disappearing bench syndrome	179
SYLWIA GWIAZDOWSKA-STANČZAK, The perception of his own family by adolescents	193
ANNA PERKOWSKA-KLEJMAN, Studying abroad and reflective judgment	211